QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

ONOR. IMĦALLEF GIANNINO CARUANA DEMAJO
(President)
ONOR. IMĦALLEF TONIO MALLIA
ONOR. IMĦALLEF ANTHONY ELLUL

Seduta ta' nhar il-Ħamis, 20 ta' Jannar, 2022.

Numru 9

Rikors numru 31/2015/1 AL

Tawfik Mohammed Maktouf

v.

Graziella Maktouf

1. B'din is-sentenza l-Qorti ser tiddeċiedi l-appell tal-attur ('appellant') minn sentenza tal-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja) tad-19 ta' Novembru, 2019 dwar il-firda personali bejn il-partijiet u l-kura u kustodja, aċċess u manteniment għaż-żewġ uliedhom li għadhom taħt l-eta`. Il-partijiet iżżewġu fit-30 ta' Ġunju 2007 (att ta' żwieġ numru 1097/2007).

Preliminari.

2. Permezz ta' rikors b'urġenza ppreżentat fid-9 ta' Jannar 2015 quddiem il-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja) fl-atti tal-ittra ta' medjazzjoni numru 1826/2014 fl-ismijiet inversi,[1] il-konvenuta ('appellata') allegat li l-attur żewġha huwa bniedem estremament vjolenti kemm fil-konfront tagħha u l-erbat itfal taħt l-eta`, ċioe` tnejn li kellha minn relazzjoni preċedenti u tnejn li twieldu mir-relazzjoni bejn iż-żewġ partijiet. Għalhekk talbet lill-Qorti sabiex tagħtiha l-kura u kustodja esklussiva tat-tfal tal-partijiet, manteniment għaliha u t-tfal, u li żewġha jkun ordnat iħallas l-ispejjeż kollha relatati mas-saħħa u edukazzjoni tat-tfal, u l-ħruġ ta' ordni ta' protezzjoni favuriha u favur l-erbat itfal.

3. Wara li semgħet il-provi, b'digriet mogħti fit-13 ta' Jannar 2015 fl-atti tal-istess ittra, il-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja) ordnat: (i) illi *pendente lite* l-kura u kustodja tal-minuri Dalil Maktouf u Deen Mohammed Maktouf tkun fdata f'idejn l-omm; (ii) *pendente lite* l-missier iħallas lill-omm u lill-ulied minuri s-somma ta' €200 fil-ġimgħa li jinkludi l-ispejjeż relatati mas-saħħa u edukazzjoni tal-minuri; (iii) il-ħruġ ta' ordni ta' protezzjoni *ai termini* tal-Artikolu 412Ċ tal-Kap. 9 u tal-Artikolu 37 tal-Kap. 16 favur l-omm u l-erbat uliedha; u (iv) it-terminazzjoni tal-proċeduri ta' medjazzjoni u awtorizzat lill-partijiet jipproċedu b'kawża.

---

[1] Proċess allegat

4. Fis-17 ta' Frar 2015 l-attur ippreżenta l-kawża. Bil-ġurament tiegħu ppremetta u talab is-segwenti:

> *"Illi l-kontendenti żżewġu fit-30 ta' Ġunju tas-sena 2007 u dan kif jirriżulta mill-anness ċertifikat hawn anness u mmarkjat Dok A.*
>
> *Illi miż-żwieġ tagħhom twieldu żewġt ulied u ċioe' Dalil Maktouf Domenici u Deen Mohamed Twfik Maktouf, it-tnejn għadhom minorenni u dan kif jirriżulta minn Dok B u Dok C rispettivament.*
>
> *Illi l-ħajja konjugali tal-kontendenti saret impossibli minħabba adulterju, sevizzi, eċċessi, minaċċi, u inġurji gravi kommessi mill-konvenuta kontra żewġha l-attur, u minħabba li ż-żwieġ tkisser irrimedjabbilment kif sejjer jirriżulta fil-kors tal-kawża.*
>
> *Illi in oltre, il-ħajja konjugali bejn il-partijiet saret impossibli minħabba inkompatibilita' ta' karattru.*
>
> *Illi l-medjazzjoni bejn il-partijiet ma seħħitx.*
>
> *Tgħid għalhekk il-konvenuta għar-raġunijiet premessi, prevja kull dikjarazzjoni neċessarja u opportuna, għalfejn m'għandhiex din l-Onorabbli Qorti:*
>
> *1. Tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti konjugi Maktouf minħabba adulterju, sevizzi, eċċessi, minaċċi u inġurji gravi kommessi mill-konvenuta kontra żewġha l-attur u minħabba li ż-żwieġ tkisser irrimedjabbilment, oltre dan, minħabba illi l-ħajja konjugali bejn il-partijiet saret impossibli minħabba inkompatibilita' ta' karattru, u tawtorizza lill-attur jgħix separatament mill-konvenuta.*
>
> *2. Tikkundanna lill-istess konvenuta tħallas lill-attur manteniment adegwat għaliha u għall-ulied li jogħġobha tiffissa din il-Qorti skond il-bżonnijiet tal-istess attur u l-mezzi tal-konvenuta, bil-modalita' ta' ħin, lok, u ġurnata ta' pagament li tiġi wkoll stabbilita, inkluż provvediment għaż-żjieda perjodika sabiex tagħmel tajjeb għall-awment fl-għoli tal-ħajja u għat-tnaqqis dirett mis-salarju u/jew kwalunkwe introjtu ieħor tal-konvenuta.*
>
> *3. Tapplika kontra l-konvenuta l-effetti tad-dispożizzjonijiet tal-artikoli 48, 50 u 51 tal-Kodiċi Ċivili tal-Liġijiet ta' Malta fis-sħiħ jew parzjalment b' dan illi jekk ikun il-każ, il-konvenuta titlef kull jedd li għandha għan-nofs l-akkwisti illi waqt iż-żwieġ ikunu saru l-aktar bil-ħila tal-attur u dan minn data illi tiġi stabbilita minn din il-Qorti bħala data meta l-konvenuta tkun tat lok illi ssir din is-separazzjoni.*

4. Ixxolji u tillikwida l-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejn il-kontendenti okkorrendo b'opera ta' perit nominand.

5. Tillikwida l-istess komunjoni u taqsamha f'żewġ porzjonijiet mhux neċessarjament ugwali.

6. Tikkundanna lill-konvenuta sabiex tikkonsenja lill-attur fi żmien qasir u perentorju li jiġi lilha prefiss, l-oġġetti parafernali tiegħu inkluż flus, stocks, shares, deheb u ħaġar prezzjuż, u fin-nuqqas tikkundannaha tħallas lill-attur l-valur tagħhom kif jiġi hekk likwidat okkorrendo permezz ta' perit nominand.

7. Taffida l-kura u l-kustodja taż-żewġt ulied Dalil Maktouf Domenici u Deen Mohamed Tawfik Maktouf lill-attur u fin-nuqqas aċċess adegwat.

8. Tawtorizza lill-attur illi jirreġistra fir-Reġistru Pubbliku ta' Malta s-sentenza eventwalment mogħtija minn din il-Qorti.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenuta inġunta minn issa għas-subizzjoni."

5. Bil-ġurament tagħha l-konvenuta wieġbet kif ġej:[2]

"1. Illi preliminarjament l-esponenti ġġib akonjizzjoni ta' din l-Onorabbli Qorti illi hija ġiet notifikata fi ħdan l-Aġenzija Appoġġ u mhux personalment u li għalhekk din in-notifika ma hijiex valida ai termini tal-Kap.12 tal-Liġijiet ta' Malta. Iżda nonostante dan hija qed tagħti ruħha notifikata u għalhekk qed tressaq is-segwenti risposta ġuramentata tagħha.

2. Illi hija taqbel mal-attur għat-talba tas-separazzjoni personali iżda dawn mhux għar-raġunijiet premessi minnu stante illi l-ħtija għandha tiġi attribwita unikament lill-attur kif ser jiġi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawża. Għalhekk it-talbiet tal-attur in kwantu jimputaw xi tort lill-eċċipjenti għal-ksur tal-ħajja miżżewġa huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jiġu miċħuda bl-ispejjeż u huwa l-attur li għandu jinstab ħati tal-firda tal-kontendenti minħabba li naqqas li jottempora ruħu mal-obbligi matrimonjali, u ukoll hu ħati ta' swat, sevizzi, theddid, offiżi u nġurja gravi fuq l-esponenti u ulied il-kontendenti u dan ai termini tal-Artikolu 40 tal-Kap. 16;

3. Illi hija tiċħad bil-qawwa li hija kkomettiet adulterju u fil-fatt huwa l-attur li huwa ħati għat-tifrik taż-żwieġ għar-raġunijiet premessi hawn fuq;

4. Tikkontesta t-tieni talba stante illi l-esponenti bl-ebda mod ma għandha tbati xi nuqqas jew tiġi imposta xi sanzjonijiet minn sehemha

[2] Fol. 26 et seq.

debitament hekk dovut u dan għaliex kif ser jiġi pruvat, huwa l-attur illi huwa ħati għat-tifrik taż-żwieġ. Illi in oltre, kif ser jiġi ppruvat iddekada għad-dritt ta' manteniment għar-raġunijiet msemmija. Illi in kwantu għal manteniment tal-ulied , din it-talba wkoll għandha tiġi miċħuda, stante li l-minuri dejjem kienu fdati fil-kura tagħha peress illi l-attur naqas milli jkun preżenti għall-istess trobbija tal-minuri u l-ftit ħin li huwa kien magħhom huwa kommetta sevizzi, moħqrija u inġurji gravi fuq l-istess ulied;

5. Tikkontesta t-tielet talba stante illi ma għandha tbati l-ebda sanzjonijiet hekk kontemplati u jekk xejn dawn is-sanzjonijiet għandhom jiġu imposti fuq l-attur għar-raġunijiet premessi kif ser jirriżulta u jiġi ppruvat tul il-proċediment tal-kawża;

6. Taqbel mar-raba' talba u parzjalment mal-ħames talba stante illi l-istess kommunjoni għandha tiġi likwidata iżda bla ebda mod ma għandha tbagħti xi nuqqasijiet fil-likwidazzjoni tal-istess kommunjoni;

7. Tikkontesta s-sitt talba stante illi l-esponenti ma għandha l-ebda oġġetti parafernali tal-attur stante illi hija flimkien ma' uliedha kellhom jitilqu mid-dar matrimonjali u jirrikorru għar-refuġju minħabba swat u vjolenza da parti tal-attur fuq l-esponenti u l-ulied minuri;

8. Tikkontesta b'mod assolut is-seba' talba stante illi hija dejjem ħadet ħsieb għal bżonnijiet tal-istess minuri li sal-llum dejjem għexu mal-esponenti u hija l-aktar ġenitur idoneju sabiex tieħu ħsieb il-bżonnijiet tal-istess minuri. Illi mhux hekk biss, iżda wkoll l-attur dejjem ħaqar lill-istess uliedu bi swat ikrah u vjolenti tant illi anke t-torturhom u żammhom msakkra kontra l-volonta' tagħhom. Illi għaldaqstant, l-esponenti topponi illi għandu jkun hemm aċċess għall-istess minuri stante illi huma ferm mbeżża' minn missierhom u għadhom trawmattizzati mis-swat li ġie subit fuqhom. Illi l-esponenti tagħmel ukoll referenza għad-digriet tal-Onorabbli Qorti Ċivili (Sezzjoni Familja) fejn ġie ordnat ħruġ ta' Ordni ta' Protezzjoni kontra Tawfik Mohammed Maktouf a favur tal-esponenti u uliedha, fejn ukoll ġie projbit milli jagħmel kuntatt mal-istess;

9. Taqbel mat-tmien talba.

Salv eċċezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjeż konta l-attur li hu nġunt minn issa għas-subizzjoni."

6. Il-konvenuta pproponiet ukoll kontro-talba:[3]

"1. Illi l-kontendenti żżewġu fit-30 ta' Ġunju 2007 u minn dan iż-żwieġ twieldu żewġt ulied minorenni, Dalil Maktouf Domenici, ta' tmien (8)

[3] Fol. 30.

snin u Deen Mohammed Tawfik Maktouf ta' tlett snin (3) rispettivament;

2. Illi ż-żwieġ ta' bejniethom tfarrak u tkisser irremedjabbilment minħabba vjolenza, swat, eċċessi, minaċċi, sevizzi theddid u offiżi gravi, fost affarijiet oħra validi fil-Liġi li rrendew il-ħajja konjugali impossibli u jagħtu lok għas-separazzjoni personali skond il-Liġi, bi ħtija imputtabli unikament għall-attur rikonvenzjonat;

3. Illi l-konvenuta rikonvenzjonanti għamlet minn kollox sabiex tipproteġi lilha nnifissha u lill-uliedha minn moħqrija kiefra kommessi mill-attur rikonvenzjonat tant illi kellkom jirrikorru għar-refuġju ġewwa xelter bl-għajnuna tal-ħaddiema soċjali;

4. Illi l-attur rikonvenzjonat dejjem żamm kontroll assolut fuq l-esponenti u uliedu tant illi għamel minn kollox sabiex jaqtalha kull kuntatt minn mal-ġenituri, familjari u ħbieb u anke żammhom kontra l-volonta' tagħhom;

5. Illi għalhekk il-ħajja konjugali m'għadhiex aktar possibli;

6. Illi l-partijiet ġew debitament awtorizzati biex jipproċedu f'din l-istanza permezz ta' digriet mogħti minn dina l-Onorabbli Qorti datat 13 ta' Jannar 2015;

7. Illi l-fatti hawn ddikjarati tafhom hi personalment;

Jgħid għalhekk l-attur rikonvenzjonat għar-raġunijiet premessi, prevja kull dikjarazzjoni neċessarja u opportuna, għalfejn m'għandhiex dina l-Onorabbli Qorti:

1. Tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti odjerni minħabba vjolenza, swat, sevizzi, eċċessi, minaċċi u inġurji gravi kommessi mill-attur rikonvenzjonat kontra l-esponenti u konsegwentement tawtorizza lill-konvenuta rikonvenzjonanti tgħix separatament mill-attur rikonvenzjonat;

2. Tafda l-kura u kustodja esklussiva tal-minuri lill-kontendenti f'idejn l-esponenti Dalil Maktouf Domenici u Deen Mohammed Tawfik Maktouf;

3. Tillikwida ammont adegwat ta' manteniment li għandu jiġi pagabbli mill-attur rikonvenzjonat għaliha u għal uliedhom minuri fuq imsemmija, Dalil Maktouf Domenici u Deen Mohammed Tawfik Maktouf u tordna illi dawn l-alimenti jiġu mnaqqsa direttament mis-salarju jew qliegħ tiegħu mill-impjieg jew xogħol li huwa għandu u tipprovdi dwar il-modalitajiet ta' kif l-istess manteniment għandu jiġi rivedut u jawmenta kull sena biex jirrifletti ż-żieda fil-għoli tal-ħajja, filwaqt li tiddikjara li l-attur rikonvenzjonat iddekada minn kwalsijasi

dritt li jitlob jew jipperċipixxi manteniment mingħand il-konvenuta rikonvenzjonanti;

4. Tordna lill-intimat sabiex iħallas l-ispejjeż kollha ta' saħħa u edukazzjoni tal-istess minuri sakemm jkunu għadhom jistudjaw;

5. Tiddikjara xolta u terminata l-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejn il-kontendenti, tillikwisa l-istess kommunjoni u tordna li l-istess oġġett formanti l-kommunjoni tal-akkwisti jiġu maqsuma f'żewġ porzjonijiet komposti kif jiġi ordnat u stabbilit minn dina l-Onorabbli Qorti, liema porzjonijiet jiġu assenjati waħda lir-rikorrent u l-oħra lill-intimat, u dan okkorendo b'opera ta' perit nominandi u billi jiġi nominat nutar sabiex jirċievi l-att relattiv u kuratur biex jirrappreżenta lill-eventwali kontumaċja fuq l-istess att;

6. Tordna d-dekadenza tal-intimat mill-jeddijiet konjugali kif maħsuba fl-Artikolu 48 et seq tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta u tapplika kontrih interament id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 48, 51 sa 55 ta' Kap 16 tal-Liġijiet ta' Malta;

7. Tikkundanna lill-attur rikonvenzjonat jirrestitwixxi lill-esponenti il-beni kollha parafernali tagħha;

8. Tappunta kuraturi sabiex jirrappreżenta l-attur rikonvenzjonat fl-eventwali kontumaċja tiegħu fuq l-att ta' diviżjoni relattiva f'jum u ħin u post stabbilit minn dina l-Onorabbli Qorti;

9. Tawtorizza lill-esponenti sabiex tirriverti għal-kunjom xbubitha Domenici;

10. Tawtorizza lill-konvenuta rikonvenzjonanti illi tirreġistra fir-Reġistru Pubbliku ta' Malta l-eventwali sentenza mogħtija minn din l-Onorabbli Qorti;

Bl-ispejjez u bl-imgħax kontra l-attur rikonvenzjonat, inkluż l-ispejjeż tal-mandat ta' Impediment ta' safar tal-minuri numru 319/14 RGM u rikors urġenti datat 9 ta' Jannar 2015 u segwenti notifiki, li hu minn issa, inġunt għas-subizzjoni."

7. B'sentenza mogħtija fid-19 ta' Novembru 2019, il-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja) iddeċidiet it-talbiet rispettivi tal-partijiet bil-mod segwenti:

"1. Tilqa' l-ewwel talba tal-kontro-talba billi tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti minħabba vjolenza, swat, servizzi, eċċessi, minaċċi u inġurji gravi kommessi mir-rikorrent

rikonvenzjonat kontra Graziella Maktouf, konsegwentement tawtoriżża lill-intimata rikonvenzjonanti tgħix separatament mir-rikorrent rikonvenzjonat.

2. Tilqa' t-tieni talba tal-kontro-talba u tafda l-kura u kustodja tal-minuri Dalil Maktouf Domenici u Deen Mohamed Tawfik Maktouf esklussivament f'idejn l-intimata rikonvenzjonanti.

3. Tilqa' limitatament it-tielet talba tal-kontro-talba u tordna lir-rikorrent rikonvenzjonat iħallas l-ammont ta' Ewro 300 fix-xahar bħala manteniment għall-ulied minuri Dalil Maktouf Domenici u Deen Mohamed Tawfik Maktouf. Dan il-manteniment jogħla kull sentejn skont l-indiċi tal-għoli tal-ħajja u jista' jitnaqqas minn introjtu jew benefiċċju soċjali li jipperċepixxi r-rikorrent rikonvenzjonat. Bl-applikazzjoni tal-artikolu 3 B tal-Kodiċi Ċivili, ir-rikorrent rikonvenzjonat hu obbligat li jħallas il-manteniment għall-uliedu minuri sakemm jagħlqu l-eta` ta' tmintax (18)-il sena. Iżda, fl-eventwalita, li l-ulied jibqgħu jistudjaw fuq bażi full-time, wara li jilħqu l-eta` maġġorenni, il-manteniment għandu jibqa' jitħallas sakemm jagħlqu l-eta` ta' tlieta u ghoxrin (23) sena jew sakemm itemmu l-istudji tagħhom, skont liema eventwalita tavvera ruħha l-ewwel. Kwalunkwe benefiċċju soċjali in konnessjoni mal-minuri, inkluż children's allowance għandu jkun percepibbli mill-intimata rikonvenzjonanta.

4. Tilqa' r-raba' talba tal-kontro-talba u tordna lir-rikorrent rikonvenzjonanti jħallas ukoll nofs l-ispejjeż ta' saħħa u edukazzjoni għall-istess ulied minuri.

5. Tilqa' limitatament il-ħames talba tal-kontro-talba u tiddikjara xolta l-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejn il-partijiet iżda tiċħadha in kwantu tiddikjara li m'hemmx lok ta' likwidazzjoni, diviżjoni u assenjazzjoni tal-istess komunjoni tal-akkwisti.

6. Tilqa' s-sitt talba tal-kontro-talba u tapplika fil-konfront tar-rikorrent rikonvenzjonat l-effetti kollha tad-dispozizzjonijiet tal-Artikolu 48 et sequens tal-Kodiċi Ċivili.

7. Tiċħad is-seba' talba tal-intimata rikonvenzjonanta għar-raġuni diġà spjegati taħt it-Titolu 'Dwar il-Komunjoni tal-Akkwisti' u s-sub-titolu 'l-Beni Parafernali.'

8. Tiċħad it-tmien talba tal-kontro-talba stante li m'hemmx lok ta' att ta' diviżjoni fil-każ in diżamina.

9. Tilqa' d-disa' talba tal-kontro-talba u tawtoriżża lill-intimata rikonvenzjonanti sabiex tirreverti għal kunjom xbubitha Domenici.

10. Tilqa' l-għaxar talba tal-kontro-talba u tawtoriżża lill-intimata rikonvenzjonanti tirreġistra l-preżenti sentenza fir-Reġistru Pubbliku.

Bl-ispejjeż jiġu sopportati mir-rikorrent rikonvenzjonat."

8. Permezz ta' rikors tal-appell ippreżentat fil-5 ta' Diċembru 2019, l-attur ilmenta mis-sentenza tal-ewwel Qorti:

> *"b'mod partikolari rigward il-manteniment ta' tlett mitt euro fix-xahar flimkien ma' nofs l-ispejjeż tas-saħħa u edukazjoni li l-esponenti ġie kkundannat li jħallas u dan minkejja li huwa m'għandux impjieg, kif ukoll minħabba l-fatt li fid-decide tagħha ma tat l-ebda aċċess lill-esponenti għal uliedu (u dan minkejja li f' paġna 17 hemm indikat li kienet sejra tagħtih aċċess ta' darba f' xahar għal sagħtejn) u minnha qed jinterponi dan l-umli appell."*

Għalhekk talab lil din il-Qorti tirriforma s-sentenza appellata billi:

> *"1. Tikkonfermaha fil-parti fejn laqgħat il-ħames talba tal-kontro-talba u d-disa' talba tal-kontro-talba.*
>
> *2. Tikkonfermaha fil-parti fejn ċaħdet is-seba' talba tal-kontro-talba u t-tmien talba tal-kontro-talba.*
>
> *3. Tirrevokaha u tħassarha għal bqija.*
>
> *Bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-appellata."*

9. L-appellata wieġbet illi l-appell tal-attur għandu jiġi miċħud u s-sentenza appellata kkonfermata bl-ispejjeż kontra l-appellant. Dan kemm għaliex l-aggravji ma jimmeritawx li jintlaqgħu u naqas milli jressaq xi raġunijiet oħra in sostenn tat-talba finali sabiex tiġi mħassra l-kumplament tas-sentenza appellata.

<u>Konsiderazzjonijiet</u>

10. Permezz tal-<u>ewwel aggravju</u> l-appellant jilmenta minn dik il-parti tas-sentenza appellata permezz ta' liema ġie ordnat iħallas manteniment

fis-somma ta' €300 kull xahar kif ukoll nofs l-ispejjeż tal-edukazzjoni u saħħa għaż-żewġt itfal. Isostni li huwa ma jaħdimx u m'għandu l-ebda dħul ħlief il-benefiċċju soċjali u għalhekk m'huwiex f'pożizzjoni finanzjarja li jikkontribwixxi għal uliedu kif deċiż mill-Qorti tal-ewwel istanza. Jisħaq li fil-mori tal-kawża l-Qorti kienet diġa` rriduċiet il-manteniment għal uliedu fis-somma ta' €200 flimkien mal-ispejjeż tas-saħħa u edukazzjoni u li minn dakinhar is-sitwazzjoni finanzjarja tiegħu ma tjibitx. Għalhekk isostni li l-Qorti tal-ewwel grad ma kellhiex iżżid il-manteniment.

11. Dwar il-kwistjoni tal-manteniment l-ewwel Qorti qalet:

> *"Referibbilment għall-manteniment, minkejja li ma nġabux provi sodisfaċenti biex il-Qorti fiċ-ċirkostanzi tistabbilixxi manteniment ġust u ekwu, xorta waħda ser tgħaddi biex tiffissa manteniment għall-minuri. Jirriżulta li Dalil Maktouf Domenici, iben il-kontendenti għandu tlettax il-sena u għalhekk għadu minuri, u Deen Mohamed Tawfik Maktouf għandu tmien snin u għalhekk għadu wkoll minuri.*
>
> *Illi l-obbligu tal-attur li jħallas manteniment evidentement għadu viġenti għaliex tali obbligu huwa intrinsiku mal-fatt li persuna tkun ġenitur. Indubbjament, id-deċiżjoni tal-Qorti ma tistax tkun mod ieħor. Għaldaqstant, il-Qorti ser tordna li f'dan il-każ jithallas ftit anqas mill-medja applikabili fil-ġeneralita tal-każi miġjuba minħabba li jidher li l-attur ma jaħdimx, iżda l-obbligu tal-manteniment huwa regolat bil-liġi. Il-Qorti hija għal kollox sprovvista minn kwalsiasi informazzjoni dwar l-introjtu tar-rikorrent jew tal-kapaċitajiet lavorattivi tiegħu. Ma nġabitx il-prova dwar x-xogħol kien jagħmel meta kien hawn Malta u kemm kien jaqla' mill-istess xogħol. Wisq anqas. Iżda minkejja dan, il-Qorti xorta ser tgħaddi biex tiffissa manteniment għall-ulied minuri. Illi fil-fatt, jirriżulta mill-proċess anness fl-atti tal-medjazzjoni li r-rikorrent diġa kien ordnat iħallas l-ammont ta' mitejn Ewro (€200) fix-xahar* sic!]. *Din il-Qorti ser tiffissa rata ta' manteniment għaż-żewġ ulied fl-ammont ta' €300 fix-xahar, liema manteniment jogħla kull sentejn skont l-indiċi tal-għoli tal-ħajja u jkun jinkludi wkoll is-sehem tal-attur mill-ispejjeż relatati mas-saħħa u l-edukazzjoni tal-istess wild. Tali manteniment jibqa' jithallas di fermo sakemm il-minuri jkollhom tmintax-il sena. Jekk l-istess minuri meta jsiru maġġorenni ikunu qed jistudjaw fuq bażi full-time, allura tali manteniment għandu jibqa' jitħallas mill-attur sakemm l-istess minuri jieqfu jistudjaw fuq bażi full-*

time jew jilhqu l-eta ta' tlieta u ghoxrin (23) sena, skont liema eventwalita ssehh l-ewwel. Kwalunkwe benefiċċju soċjali in konnessjoni mal-minuri, inkluż 'children's allowance', għandu jkun perċepibbli mill-konvenuta.

Tilqa' wkoll ir-raba' talba tal-intimata rikonvenzjonanti billi tordna lir-rikorrent iħallas ukoll nofs l-ispejjeż ta' saħħa b'referenza għall-ulied minuri, kif ukoll nofs l-ispejjeż edukattivi.

Illi l-intimata rikonvenzjonanti talbet ukoll sabiex tirċievi retta alimentari għaliha oltre milli għal ulied iżda, tenut kont tal-fatti u ċ-ċirkostanzi kollha tal-każ, m'hemmx lok ta' manteniment għall-intimata."

12. Mill-bran appena ċitat tinsorġi nkonsistenza fis-sens illi, filwaqt li fit-tieni paragrafu ta' dan il-bran il-Qorti tal-ewwel grad qalet illi l-manteniment ta' €300 fix-xahar jinkludi wkoll is-sehem tal-attur mill-ispejjeż relatati mas-saħħa u l-edukazzjoni, fil-paragrafu ta' warajh il-Qorti tal-prim' istanza ordnat '*lir-rikorrent iħallas nofs l-ispejjeż ta' saħħa b'referenza għall-ulied minuri, kif ukoll nofs l-ispejjeż edukattivi.*' Iżda fl-aħħar mill-aħħar, fil-parti dispożittiva s-sentenza appellata hija ċara fis-sens illi <u>apparti</u> s-somma ta' €300 bħala manteniment għaż-żewġ ulied, l-appellant għandu jħallas <u>ukoll</u> lill-konvenuta nofs l-ispejjeż ta' saħħa u edukazzjoni għall-istess ulied.

13. Il-Qorti tal-ewwel grad ħadet ukoll żball meta qalet li fl-atti tal-medjazzjoni l-attur, illum appellant, kien ġie ordnat iħallas manteniment fis-somma ta' €200 <u>mensilment</u>. L-uniku digriet in atti dwar il-manteniment dovut mill-appellant ingħata fl-udjenza tat-13 ta' Jannar 2015 fejn huwa ġie ordnat li *pendente lite* għandu jħallas lill-appellata,

allura rikorrenti, is-somma ta' €200 fil-ġimgħa bħala manteniment għaliha u għaż-żewġ uliedhom minuri, liema somma kienet tinkludi l-ispejjeż relatati mas-saħħa u edukazzjoni tal-istess minuri. Dan ingħata wara rikors urġenti ppreżentat mir-rikorrenti fid-9 ta' Jannar 2015, u fejn b'referenza għal '*Dok GM 11'* kienet ippremettiet illi żewġha jimporta l-karozzi mill-Ewropa għal-Libja u għandu ntrojtu fiss.

14. Madanakollu, meta waslet biex tagħti s-sentenza l-ewwel Qorti rat li fl-atti ma kienx hemm biżżejjed provi dwar il-mezzi tal-attur u b'hekk iffissat manteniment inqas mill-medja sabiex tkopri parti mill-bżonnijiet bażiċi tal-istess minuri. Dan wara li kkunsidrat li rrispettivament mill-mezzi, huwa l-obbligu ta' kull ġenitur li jmantni lill-uliedu.

15. Effettivament l-attur qatt ma deher f'dawn il-proċeduri u l-Qorti għalqet il-provi tiegħu fis-seduta tal-21 ta' Frar, 2018.[4] Mill-provi tal-konvenuta jirriżulta li kien biss bejn it-30 ta' Ottubru 2013 u l-31 ta' Jannar 2014 li l-appellant irreġistra bħala *self employed plasterer.*[5] Altrimenti, skont ir-*records* tal-*Jobsplus* huwa dejjem kien reġistrat bħala '*not working and is available for employment'* apparti perjodu qasir f'Lulju tal-2014 fejn ġie '*suspended until eligible for part 1'.* Skont ir-rappreżentant tad-Dipartiment tas-Sigurta` Soċjali,[6] sal-11 ta' Mejju 2018, l-attur kien

---
[4] Fol. 115.
[5] Fol. 187 *et seq*.
[6] Fol. 173.

jirċievi €105.54 fil-ġimgħa kif ukoll bonus addizzjonali fil-ġimgħa ta' €3.15 u bonus ieħor ta' €135.10 kull sitt xhur. L-uniku kont bankarju li ġie eżebit f'ismu[7] juri fil-fatt dħul li prinċipalment kien ġej mill-imsemmi *unemployment assistance,* għalkemm jirriżultaw ukoll depożiti ta' ammonti sostanzjali ta' flus (€4,800 fil-15 ta' Novembru 2014, €1,800 fl-20 ta' Jannar 2015, €1,000 fis-17 ta' Awwissu 2016, u €600 fid-19 ta' Ġunju 2017). Mill-istess dokument ma jirriżultawx li dawk id-depożiti kellhom x'jaqsmu ma' ħlas ta' għajnuna soċjali li l-appellant jirċievi mingħand il-Gvern.

16. L-attur qatt ma tħarrek sabiex jixhed in subizzjoni u għalhekk la jirriżulta għalfejn spiċċa *redundant,* u lanqas jirriżulta għalfejn mis-sena 2014 ma kienx reġistrat bħala impjegat jew *self-employed*.

17. Il-Qorti tqis illi rrispettivament minn dawn il-fatturi, l-attur jibqa' responsabbli għall-manteniment ta' wliedu.[8]

18. F'kull każ mill-provi ma jirriżultax li l-appellant m'huwiex kapaċi jsib xogħol jew li għamel ħiltu biex jimpjega ruħu u ma rnexxilux.

19. Madankollu fil-konsiderazzjonijiet l-ewwel Qorti ddikjarat b'mod ċar li, *"Din il-Qorti ser tiffissa rata ta' manteniment għaż-żewġ ulied fl-ammont*

---

[7] Fol. 265.
[8] Artikolu 3B tal-Kodiċi Ċivili.

ta' €300 fix-xahar, liema manteniment jogħla kull sentejn skont l-inċidi tal-għoli tal-ħajja u jkun jinkludi wkoll is-sehem tal-attur mill-ispejjeż relatati mas-saħħa u l-edukazzjoni tal-istess wild".

20. L-ewwel Qorti ma tat l-ebda raġuni għalfejn fil-parti dispożittiva tas-sentenza ddeċidiet mod ieħor. Fiċ-ċirkostanzi, dik il-parti tas-sentenza ser tinbidel.

21. Permezz tat-tieni aggravju l-appellant jilmenta illi fil-parti dispożittiva tas-sentenza l-ewwel Qorti ma tatux aċċess għal uliedu minkejja li f'paġna sbatax tas-sentenza tat x'jifhem li kienet ser tiffissa l-aċċess għal darba kull xahar għall-perjodu ta' sagħtejn. Ikompli li hu dritt fundamentali tiegħu li jkollu aċċess għal uliedu, kif ukoll li huwa fl-interess tal-istess ulied li jkollhom kuntatt miegħu.

22. Effettivament, l-ewwel Qorti qalet hekk:

> *"Dwar il-kura u l-kustodja tal-minuri, jirriżulta fil-każ in eżami illi r-rikorrent ma aġixxiex ta' ġenitur responsabbli billi kemm-il darba ha lil ibnu Dalil barra minn Malta u saħansitra uża moħqrija u vjolenza fuq uliedu, kif jirriżulta mir-ritratti esebiti u mill-assjem tal-provi.*
>
> *Għalhekk, jista' jingħad li r-rikorrent ċertament ma jistax jitqies il-persuna ideali li għandu jiġi affidat bil-kura u kustodja tal-minuri Dalil Maktouf Domenici u Deen Mohamed Tawfik Maktouf. Għalhekk, din il-Qorti tikkondividi l-oppożizzjoni tal-intimata fir-risposta tagħha għas-seba' talba tar-rikorrent fir-rikors promotur tieghu. Jirriżulta wkoll, li r-rikorrent iddekada mill-obbligu tal-manteniment versu uliedu, kif ukoll li ma kienx ġenitur idoneu.*
>
> *Inoltre, ir-rikorrent lanqas ma kkontribwixxa għall-manteniment kif ordnat fil-proċess ta' medjazzjoni, kemm ilu separat de facto minn mar-rikorrenti. Lanqas ma jirriżulta li għandu xogħol u salarju adegwat*

sabiex ikun jista' jiġi fdat bil-kustodja tal-minuri kif mitlub mill-istess rikorrent,

Min-naħa l-oħra, r-rikorrenti weħedha ħadet ħsieb it-trobbija u l-kustodja tal-minuri, b'dedikazzjoni u dejjem ħadithom magħha anke meta kienet telqet mid-dar u marret fis-shelter minhabba l-vjolenza domestika sofferta. Inoltre, hija kkontribwiet ukoll finanzjarjament għat-trobbija tagħhom, fil-perjodu kollu li ilha separata de facto minn mar-rikorrent.

Għalhekk, fid-dawl ta' dawn il-fatti u r-riżultanzi jiġi dedott, li l-kura u l-kustodja tal-ulied minuri għandha tkun f'idejn l-intimata Graziella Maktouf. Għalhekk il-Qorti qegħda tiċħad limitatament is-seba' talba tar-rikorrent billi tagħti biss aċċess lir-rikorrent ta' darba f'xahar għal sagħtejn kull darba taħt superviżjoni fl-Aġenzija Appoġġ fil-ġurnata u l-ħinijet li tistabbilixxi l-istess Aġenzija Appoġġ sabiex jara l-ulied Dalil Maktouf Domenici u Deen Mohamed Tawfik Maktouf. Min-naħa l-oħra, tilqa' t-tieni talba ta' l-intimata rikonvenzjonanti, billi tafda l-kura u kustodja esklussiva tal-minuri Dalil Maktouf Domenici u Deen Mohamed Tawfik Maktouf esklussivament f'idejn l-intimata Graziella Maktouf."

23. Madanakollu, fil-parti dispożittiva tas-sentenza l-ewwel Qorti ċaħdet it-talbiet kollha tal-appellant. Dan ovvjament jinkludi t-talba sabiex jingħata l-kura u kustodja tat-tfal u *'fin-nuqqas aċċess adegwat'*.

24. Jirriżulta li fi stadju bikri tal-proċeduri, l-attur kien talab[9] lill-ewwel Qorti taħtar avukat tat-tfal sabiex tagħti opinjoni dwar l-aċċess, kura u kustodja u t-trobbija tal-ulied. Madanakollu, l-Avukat tat-Tfal li ħatret il-Qorti ma spiċċatx l-inkarigu għaliex il-partijiet ma kkooperawx magħha.[10] Mill-atti ma jidhirx li hemm provi ndipendenti dwar jekk huwiex fl-aħjar interess tal-minuri li jkollhom aċċess ma' missierhom, u fl-affermattiv b'liema mod għandu jsir.

[9] Fol. 55
[10] Fol. 97

25. Dalil Maktouf Domenici llum għandu ħmistax-il sena filwaqt li Deen Mohamed Tawfik Maktouf għandu għaxar snin. Mill-provi hu evidenti li raw ħafna vjolenza mill-missier, kemm fil-konfront tagħhom, ommhom u ħuthom l-oħra. Fil-fatt, fl-4 ta' Awwissu 2016 l-appellant instab ħati mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali talli beżża', ħebb u ssekwestra l-istess minuri, ħuthom l-oħra u ommhom l-appellata. Il-Qorti kkundannatu għal sentejn ħabs sospiżi għal erba' snin.[11] Permezz tal-istess sentenza nħarġet ukoll Ordni ta' Protezzjoni kontrih għall-perjodu ta' tliet snin '*b'dan illi l-imsemmi ordni m'għandux jinftiehem li b'xi mod qed jimpedixxi kwalunkwe aċċess li l-imputat għandu għal minuri'* u kif ukoll Ordni ta' Trattament għal tliet snin. Inoltre, dak ma kienx l-ewwel Ordni ta' Protezzjoni kontra l-appellant. Hekk kif diġa` issemma iktar 'l fuq huwa kien diġa` tqiegħed taħt ordni simili mill-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja) fit-13 ta' Jannar 2015, ċioe` waqt il-proċeduri ta' medjazzjoni. B'dik l-ordni kien ġie projbit milli javviċina jew jikkuntattja lill-appellata jew lil uliedha sakemm idumu pendenti l-proċeduri.

26. Konxja dwar il-vjolenza kollha li l-appellant eżerċita fuq martu u wliedu minuri, u fin-nuqqas ta' prova li l-attur segwa l-Ordni ta' Trattament kif ordnat mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura

---

[11] Fol. 391

Kriminali u fin-nuqqas ta' provi konkreti li l-missier f'posizzjoni li jikkomporta ruħu sew, il-Qorti ssibha ferm diffiċli li tiffissa aċċess favur l-appellant. Dan apparti li matul il-kawża l-attur ma wera l-ebda interess minkejja li l-kawża damet ftit iktar minn erba' snin tinstema' quddiem l-ewwel Qorti.

27. Min-naħa l-oħra mis-sentenza appellata hu ċar li l-ewwel Qorti riedet li l-appellant ikollu aċċess għal uliedu *"...... darba fix-xahar għal sagħtejn kull darba taħt is-superviżjoni fl-Aġenzija Appoġġ fil-ġurnata u l-ħinijiet li tistabbilixxi l-istess Aġenzija Appoġġ sabiex jara l-ulied Dalil Maktouf Domeniċi u Deen Mohamed Tawfik Maktouf"*.

28. Ma tirriżulta l-ebda raġuni oħra għalfejn din il-Qorti għandha tvarja l-kumplament tas-sentenza appellata kif mitlub fit-tielet talba tar-rikors tal-appell.

Għal dawn il-motivi tilqa' l-appell sa fejn kompatibbli ma' dak li ngħad hawn fuq u għalhekk tvarja s-sentenza appellata f'dan is-sens:

i. Tvarja dik il-parti tas-sentenza li biha llikwidat il-manteniment li għandu jħallas l-appellant għal uliedu fis-somma ta' tliet mitt ewro (€300) kull xahar u nofs għall-ispejjeż tal-edukazzjoni u saħħa, u minflok tikkundanna lill-appellant iħallas is-somma ta' tliet mitt ewro

(€300) kull xahar bħala manteniment għaż-żewġ uliedu li jinkludi fih kontribuzzjoni tiegħu għall-ispejjeż relatati mal-edukazzjoni u saħħa tat-tfal.

ii. Tvarja dik il-parti tas-sentenza li biha ċaħdet it-talbiet kollha tal-appellant, u minflok tiddeċiedi dik il-parti tas-seba' talba fir-rikors ġuramentat li titratta dwar l-aċċess, billi tagħti aċċess lill-appellant għal uliedu darba fix-xahar għal sagħtejn kull darba taħt is-superviżjoni fl-Aġenzija Appoġġ fil-ġurnata u l-ħinijiet li tistabbilixxi l-istess Aġenzija Appoġġ.

iii. Għall-kumplament tikkonferma s-sentenza appellata.

iv. L-appellata għandha tagħmel tajjeb għall-ispejjeż tagħha, filwaqt li l-appellant kien assistit mill-avukat tal-għajnuna legali.

v. Tordna li kopja ta' din is-sentenza tintbagħat lid-Direttur, Reġistru Pubbliku fi żmien tletin ġurnata (30) għal finijiet ta' reġistrazzjoni.

vi. Tordna li kopja ta' din is-sentenza tintbagħat lill-Aġenzija Appoġġ.

Giannino Caruana Demajo	Tonio Mallia	Anthony Ellul
President	Imħallef	Imħallef

Deputat Reġistratur
gr